Eiropas Parlaments
2024-2029

PIEŅEMTIE TEKSTI

P10_TA(2025)0258

Cilvēktiesību aizstāvju transnacionālu represiju problēmas risināšana

Eiropas Parlamenta 2025. gada 13. novembra rezolūcija par cilvēktiesību aizstāvju transnacionālu represiju problēmas risināšanu (2025/2048(INI))

Eiropas Parlaments,

– ņemot vērā ANO Deklarāciju par cilvēktiesību aizstāvjiem un ANO Cilvēktiesību padomes 2025. gada 4. aprīļa rezolūciju "Cilvēktiesību aizstāvji un jaunas un topošas tehnoloģijas: cilvēktiesību aizstāvju, tostarp sieviešu, aizsardzība digitālajā laikmetā",

– ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienību un jo īpaši tā 3. un 21. pantu,

– ņemot vērā Eiropas Savienības Pamattiesību hartu,

– ņemot vērā 2004. gada jūnijā pieņemtās ES pamatnostādnes par cilvēktiesību aizstāvjiem un 2023. gada 16. marta rezolūciju par ES pamatnostādnēm par cilvēktiesību aizstāvjiem[1],

– ņemot vērā Padomes 2025. gada 27. janvāra secinājumus par ES prioritātēm ANO cilvēktiesību forumos,

– ņemot vērā ES Rīcības plānu cilvēktiesību un demokrātijas jomā 2020.–2024. gadam, kas ir pagarināts līdz 2027. gadam,

– ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2022. gada 19. oktobra Regulu (ES) 2022/2065 par digitālo pakalpojumu vienoto tirgu un ar ko groza Direktīvu 2000/31/EK (Digitālo pakalpojumu akts)[2],

– ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2024. gada 13. jūnija Direktīvu (ES) 2024/1760 par uzņēmumu pienācīgu rūpību attiecībā

---

1 OV C, C/2023/409, 23.11.2023., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2023/409/oj.

2 OV L 277, 27.10.2022., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2065/oj.

uz ilgtspēju un ar ko groza Direktīvu (ES) 2019/1937 un Regulu (ES) 2023/2859[3],

– ņemot vērā Komisijas publicēto Savienības Augstās pārstāves ārlietās un drošības politikas jautājumos 2024. gada ziņojumu par cilvēktiesībām un demokrātiju pasaulē,

– ņemot vērā ziņojumu par izmeklēšanu saistībā ar apgalvojumiem par iespējamiem pārkāpumiem un administratīvām kļūmēm Savienības tiesību aktu piemērošanā attiecībā uz *Pegasus* un līdzvērtīgas novērošanas spiegprogrammatūras izmantošanu,

– ņemot vērā G7 valstu vadītāju 2025. gada 17. jūnija paziņojumu par transnacionālām represijām un G7 valstu šajā tematā ieinteresēto dalībnieku daudzpusējo dialogu par transnacionālām represijām, kurš notika 2025. gada februārī,

– ņemot vērā ES ārpolitikas ģenerāldirektorāta 2025. gada jūnija pētījumu "Transnacionālas cilvēktiesību aizstāvju represijas: ietekme uz pilsonisko telpu un uzņēmējvalstu atbildība",

– ņemot vērā Reglamenta 55. pantu,

– ņemot vērā Ārlietu komitejas ziņojumu (A10-0206/2025),

A. tā kā transnacionālas represijas (TNR) ir dokumentāli pierādīta parādība, kas norisinās pasaulē laikā, kad pasliktinās cilvēktiesību situācija, sarūk pilsoniskās sabiedrības telpa un pieaug arvien represīvāku un uzstājīgāku autoritāru režīmu izplatība;

B. tā kā vispārēji pieņemtas transnacionālu represiju definīcijas nav un oficiāli dati ir ierobežoti, kas ir šķērslis cīņā pret šo parādību; tā kā saskaņā ar organizācijas "Freedom House" datiem laikposmā no 2014. gada līdz 2024. gadam vairāk nekā 25 % pasaules valdību bijušas iesaistītas transnacionālās represijās — 103 mērķa valstīs notikuši 1219 tieši fiziski incidenti; tā kā par gandrīz 80 % no visiem transnacionālo represiju gadījumiem ir atbildīgi desmit režīmi, proti, Ķīna, Turcija, Tadžikistāna, Krievija, Ēģipte, Kambodža, Turkmenistāna, Uzbekistāna, Irāna un Baltkrievija; tā kā ir dokumentēts, ka arī citos reģionos valstis īsteno transnacionālas represijas, piemēram, Latīņamerikā Kuba**,** Nikaragva un Venecuēla, Persijas Līcī Saūda Arābija un Āfrikā Eritreja;

C. tā kā ANO Deklarācijā par cilvēktiesību aizstāvjiem cilvēktiesību aizstāvji ir definēti kā personas vai grupas, kas rīkojas, lai ar miermīlīgiem līdzekļiem veicinātu, aizsargātu vai censtos aizsargāt un īstenot cilvēktiesības un pamatbrīvības valsts vai starptautiskā

---

[3] OV L, 2024/1760, 5.7.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1760/oj.

līmenī;

D. tā kā cilvēktiesību aizstāvji ir svarīgi Eiropas Savienības sabiedrotie, jo viņi aizsargā un veicina cilvēktiesības, demokrātiju un tiesiskumu, kā arī ziņo par minētajiem tiesību pārkāpumiem; tā kā ES pamatnostādnes par cilvēktiesību aizstāvjiem un attiecīgās saistības joprojām tiek īstenotas nevienmērīgi;

E. tā kā cilvēktiesību aizstāvji visā pasaulē ir pakļauti transnacionālu represiju riskam un pēdējos gados ir reģistrēts šādu gadījumu skaita pieaugums; tā kā daudzi gadījumi nav dokumentēti aiz bailēm par jaunām represijām;

F. tā kā transnacionālas represijas bieži apdraud uzņēmējvalstu drošību, suverenitāti un tiesisko kārtību un rada sistēmiskus draudus pilsoniskajai telpai, demokrātiskajām iestādēm un tiesiskumam gan starptautiskā līmenī, gan attiecīgajā valstī, par ko liecina dalībvalstu un līdzīgi domājošu valstu izlūkošanas dienestu ziņojumi;

G. tā kā, neraugoties uz pieaugošo informētību par transnacionālu represiju esamību un mērogu, ES ārpolitiskā un iekšpolitiskā reakcija uz transnacionālām represijām joprojām ir ierobežota un nekonsekventa, kas liek satraukties par trūkumiem apdraudēto cilvēktiesību aizstāvju aizsardzībā;

H. tā kā jaunās tehnoloģijas, jo īpaši spiegprogrammatūra, piemēram, *Pegasus*, ir būtisks mūsdienu transnacionālu represiju instruments, ko valdības izmanto, lai izspiegotu un novērotu cilvēktiesību aizstāvjus;

I. tā kā sociālie mediji un citas digitālās platformas nodrošina labvēlīgu vidi transnacionālām represijām, tostarp uzlaušanai, aizskaršanai tiešsaistē, iebiedēšanai un neslavas celšanai un dezinformācijas kampaņām, kas ir cieši saistītas ar tradicionālajām pret cilvēktiesību aizstāvjiem īstenotām transnacionālu represiju metodēm;

J. tā kā digitālajās transnacionālajās represijās arvien vairāk tiek izmantots interneta tehnoloģiju divējādā lietojuma raksturs, tostarp sociālie mediji un digitālās platformas, kas pilsoniskās sabiedrības organizācijām, cilvēktiesību aizstāvjiem, žurnālistiem, juristiem, blogeriem un citām neatkarīgām balsīm nodrošina svarīgu publisko telpu, kurā atmaskot pārkāpumus un aizstāvēt pamatbrīvības; tā kā autoritārie rīcībspēki šīs platformas cenšas pārpludināt, uzraudzīt, manipulēt vai apklusināt, izmantojot vajāšanu, dezinformāciju un novērošanu; tā kā dažiem tehnoloģiju uzņēmumiem dažkārt ir bijusi pasīva vai pat aktīva loma digitālu represiju veicināšanā un tādējādi viņi kļuvuši par nozīmīgiem transnacionālu represiju veicinātājiem;

K. tā kā nepieciešama lielāka pārredzamība attiecībā uz to, kā tehnoloģiju uzņēmumi rīkojas, saņemot valdības pieprasījumus dzēst saturu vai piekļūt lietotāju informācijai;

L. tā kā trimdā dzīvojošās un diasporas cilvēktiesību aizstāves saskaras ar dzimumspecifiskiem transnacionālu represiju veidiem, piemēram, pret viņām tiek vērsta ar dzimumu saistīta vajāšana, ļaunprātīga izmantošana un iebiedēšana, kas izraisa stigmatizāciju un sociālo izolāciju; tā kā dzimumbalstītas digitālas transnacionālas represijas notiek, kad valsts un ar valsti saistīti rīcībspēki liek lietā digitālas tehnoloģijas un padara dzimumu un mizogīniju par represiju instrumentu, ko vērst pret cilvēktiesību aizstāvēm, kuras dzīvo ārpus savas izcelsmes valsts;

M. tā kā saskaņota cilvēktiesību jomas tiesiskā regulējuma pilnīga ievērošana un drošs juridiskais statuss valstu un ES līmenī samazina transnacionālu represiju draudus cilvēktiesību aizstāvjiem,

Transnacionālas represijas pret cilvēktiesību aizstāvjiem: tendenču un apdraudējuma pastiprināšanās

1. ierosina transnacionālas represijas definēt kā uzbrukumus un draudus, ko valstis, tostarp autoritāri režīmi un to pastarpinātie spēki, īsteno ar mērķi aizstāvēt un veicināt savas intereses, pāri valstu robežām mēģinot piespiest, kontrolēt vai apklusināt disidentus, politiskos oponentus, žurnālistus, aktīvistus, cilvēktiesību aizstāvjus un diasporas locekļus, un darīt to, izmantojot dažādas fiziskas metodes, piemēram, mērķtiecīgas slepkavības, nolaupīšanu, vardarbību, vajāšanu un piespiedu atgriešanu, pazušanas un deportācijas un juridisko instrumentu stratēģisku ļaunprātīgu izmantošanu, tostarp konsulāro pakalpojumu, izdošanas procedūru vai sarkano paziņojumu ļaunprātīgu izmantošanu un apcietināšanu, kā arī nefiziskas metodes, piemēram, digitālu novērošanu, iebiedēšanu, šantāžu un draudus cilvēktiesību aizstāvju ģimenēm;

2. nosoda jebkāda veida transnacionālas represijas, jo tās ir nopietns drauds starptautiskajām cilvēktiesībām un uzņēmējvalstu suverenitātes pārkāpums, kas balstās uz ārvalstu iejaukšanās taktiku; šajā sakarībā uzsver, ka ir nepieciešams pieņemt vispārēji saskaņotu transnacionālu represiju definīciju un pastiprināt kopīgo cīņu pret šo parādību, izmantojot daudzpusējā, reģionālā un valsts līmenī labi iedibinātu tiesisko regulējumu;

3. pauž nopietnas bažas par transnacionālu represiju eskalāciju; norāda, ka transnacionālu represiju gadījumu skaits, visticamāk, ir novērtēts par zemu, jo tās bieži vien tiek īstenotas slepeni;

4. uzsver, ka valsts sponsorētas transnacionālas represijas tiek īstenotas arvien viltīgāk, ietverot fizisku kaitējumu, spīdzināšanu, deportāciju, novērošanu, juridisku spiedienu, neslavas celšanas kampaņas, digitālus draudus, piespiedu pazušanu un nolaupīšanu, piespiedu repatriāciju, pieprasījumus par izdošanu, aktīvu iesaldēšanu, draudus ģimenes locekļiem un prettiesisku nogalināšanu;

5. uzsver un nosoda to, ka bijušais Eiropas Parlamenta priekšsēdētāja vietnieks *Alejo Vidal-Quadras* bija upuris Irānas īstenotām transnacionālām represijām, kad ES dalībvalstī pret viņu tika sarīkots teroristu uzbrukums;

6. nosoda autoritāros režīmus un citus vainīgos un viņu pastarpinātos spēkus visā pasaulē par to, ka tie arvien vairāk īsteno digitālas transnacionālas represijas; norāda, ka tiek izmantotas ar mākslīgo intelektu darbināmas tehnoloģijas, spiegprogrammatūra, uzlaušana un doksēšana, lai vajātu, novērotu, diskreditētu un iebiedētu cilvēktiesību aizstāvjus un citas personas; uzsver, ka digitālas transnacionālas represijas ietver arī uz saturu balstītu cenzūru, tostarp satura izņemšanas pieprasījumus, juridiskus draudus, satura moderācijas spiedienu un trimdā bāzētu mediju bloķēšanu, lai noslēptu vai izņemtu autoritāros režīmus kritizējošu informāciju;

7. nosoda taktiku izmantot dzimumbalstītas digitālas transnacionālas represijas, no kurām nesamērīgi cieš cilvēktiesību aizstāves, kas dzīvo ārpus savas izcelsmes valsts; pauž dziļas bažas par to, ka ar digitālo tehnoloģiju palīdzību arvien vairāk tiek īstenota seksuāla vardarbība un draudi, kā mērķis ir diskreditēt cilvēktiesību aizstāves un atturēt viņas no darbības turpināšanas;

8. nosoda vainīgos par juridiska un diplomātiska spiediena izdarīšanu, tostarp politiski motivētu Interpola sarkano paziņojumu un starptautiskās institucionālās terorisma apkarošanas struktūras izmantošanu, lai pieprasītu trimdā esošo cilvēktiesību aizstāvju un vajāto personu apcietināšanu un izdošanu; turklāt nosoda apzīmējuma “terorists” ļaunprātīgu izmantošanu, kriminālvajāšanas *in absentia* un citu administratīvu pasākumu izmantošanu, piemēram, pilsonības anulēšanu, vīzas dokumentu liegšanu, ceļošanas un ieceļošanas aizliegumus un personu apliecinošu dokumentu liegšanu un konsulāro vai banku pakalpojumu liegšanu;

9. pauž nopietnas bažas par to, kāda loma ir dažām uzņēmējvalstīm, tostarp dažām ES dalībvalstīm, un nevalstiskajiem rīcībspēkiem, piemēram, digitālo pakalpojumu sniedzējiem un citiem tehnoloģiskajiem starpniekiem, privātās spiegprogrammatūras nozarei, drošības darbuzņēmējiem, privātajiem izmeklētājiem, noziedzīgajām organizācijām un pastarpinātajām personām, tostarp diasporas locekļiem, transnacionālu represiju veicināšanā, ko palīdz īstenot arī valsts robežapsardzības un drošības spēku savstarpējā sadarbība;

10. turklāt uzsver, ka transnacionālas represijas, būdamas valstu, tostarp ES dalībvalstu, tiešs suverenitātes un drošības apdraudējums, ļauj ārvalstu valsts spēkiem īstenot iebiedēšanu, piespiešanu un kontroli ārpus to robežām; atgādina, ka, lai gan par valsts drošību ir atbildīgas tikai dalībvalstis, šādas prakses mēroga un pārrobežu rakstura dēļ ir vajadzīga koordinēta ES līmeņa

reakcija, tostarp sadarbības iniciatīvas starp valstu iestādēm, ES iestādēm un pilsoniskās sabiedrības rīcībspēkiem;

11. pauž nopietnas bažas par to, ka sarūk pilsoniskās sabiedrības telpa un tiek apklusināti trimdā esošie cilvēktiesību aizstāvji, kuru balsis ir būtiskas autoritārās valstīs novērotu cilvēktiesību problēmu un ļaunprātīgas rīcības dokumentēšanai; atgādina, ka brīvu, demokrātisku sabiedrību aizstāvēšana un atbalstīšana, jo īpaši ES tuvākajās kaimiņvalstīs, ir pašas ES stratēģiskajās interesēs;

12. uzsver, ka transnacionālas represijas ilgstoši psiholoģiski ietekmē cietušo un viņu ģimeņu mentālo veselību un vispārējo labbūtību, tostarp viņu drošības sajūtu, psiholoģisko integritāti, sociālās attiecības un spēju turpināt sabiedrisko darbību, un daudzos gadījumos izraisa ilgstošu traumu, izolāciju un atstumtību; stingri nosoda to, ka vainīgie īsteno represijas pret ārvalstīs dzīvojošo cilvēktiesību aizstāvju ģimenēm, kas ir transnacionālu represiju veids; norāda, ka transnacionālas represijas īpaši atturoši ietekmē arī trimdā dzīvojošo diasporu un pilsonisko sabiedrību;

13. uzsver, cik svarīgi ir atzīt, ka pret cilvēktiesību aizstāvjiem īstenotas transnacionālas represijas nesamērīgi ietekmē tos cilvēkus, kuri ir neaizsargātāki rases, etniskās piederības, reliģijas, dzimuma, seksualitātes, invaliditātes vai sociālekonomiskā statusa dēļ;

14. uzsver, ka dažās pasaules daļās žurnālisti var tikt pakļauti tādiem transnacionālu represiju modeļiem, kuriem ir ilgstoša ietekme uz viņu karjeru un personisko drošību;

Transnacionālu represiju jautājuma integrēšana ES politikā

15. aicina Komisiju, dalībvalstis un Eiropas Ārējās darbības dienestu (EĀDD) risināt transnacionālu represiju jautājumu sistemātiski, attiecīgos gadījumos paredzot ES nolīgumos cilvēktiesību klauzulas, kā arī risināt šo jautājumu cilvēktiesību dialogos ar trešām valstīm un citos divpusējos un daudzpusējos sadarbības forumos, piemēram, ANO Cilvēktiesību padomē;

16. mudina EĀDD palīdzēt cilvēktiesību aizstāvjiem un vajātajām personām, tostarp disidentiem, kas cieš no transnacionālām represijām trešās valstīs, un to darīt, izmantojot īpašas programmas, kuru mērķis ir ļaut viņiem turpināt darbu trimdā, vienlaikus nodrošinot aizsardzību pret atriebību un agresiju;

17. aicina Komisiju un EĀDD iekļaut transnacionālas represijas, kas ir pieaugošs drauds cilvēktiesību aizstāvjiem un vajātajām personām, ES rīcības plānā cilvēktiesību un demokrātijas jomā laikposmam pēc 2027. gada un ES pamatnostādnēs par cilvēktiesību aizstāvjiem, kā arī iekļaut konkrētus noteikumus cilvēktiesību aizstāvju aizsardzībai un drošībai;

18. uzstāj, ka gan valstu, gan ES līmenī steidzami jānovērš trūkumi aizsardzībā, ar kuriem saskaras cilvēktiesību aizstāvji, kas cieš no transnacionālām represijām; aicina nodrošināt viņiem paātrinātu, elastīgu, piekļūstamu un ilgstošu atbalstu, tostarp ārkārtas atbalstu, pagaidu pārcelšanu un instrumentus un apmācību, lai palīdzētu viņiem labāk aizsargāt sevi pret jebkāda veida draudiem un nelikumīgu novērošanu, kas var iegūt transnacionālu represiju formu; uzsver, ka ir jānodrošina, lai cilvēktiesību aizstāvji, kurus skar transnacionālas represijas, saņemtu apmācību digitālajā un kiberdrošības jomā, juridisko palīdzību un psihosociālo atbalstu; uzskata, ka ir ārkārtīgi svarīgi, lai aizsardzības politika un programmas būtu vērstas uz cietušajiem, kā arī lai tās būtu dzimumsensitīvas, intersekcionālas, iekļaujošas un nediskriminējošas;

19. aicina ES un tās dalībvalstis pildīt savas starptautiskās saistības un uzsver, ka saskaņā ar Ženēvas konvenciju tiesības uz patvērumu ir būtiskas to personu aizsardzībai, kurām draud vajāšana;

20. aicina dalībvalstis pēc iespējas labāk izmantot savu valsts politiku un pieejamās iespējas, lai formulētu saskaņotāku, koordinētāku un paredzamāku vīzu politiku attiecībā uz personām, pret kurām ir vērstas transnacionālas represijas, saskaņā ar pārskatītās ES Vīzu kodeksa rokasgrāmatas noteikumiem par cilvēktiesību aizstāvjiem;

21. pauž bažas par transnacionālās represijās iesaistīto valstu vēstniecību lomu; norāda uz paaugstināto risku, kādam pakļauti cilvēktiesību aizstāvji, kuri spiesti sazināties ar šīm vēstniecībām, kad viņiem nepieciešami konsulārie pakalpojumi; aicina dalībvalstis palielināt spiedienu uz transnacionālās represijās iesaistīto valstu teritorijā izvietotajām vēstniecībām un saskaņā ar Vīnes Konvenciju par konsulārajiem sakariem nepieļaut to, ka šīs valstis savus diplomātiskos priekšposteņus izmanto centienos apklusināt ārvalstīs mītošos disidentus;

Koordinētas uzraudzības un datu vākšanas uzlabošana

22. aicina EĀDD un dalībvalstis sadarbībā ar attiecīgajām iestādēm, piemēram, Eiropolu, koordinēt centienus un izveidot piekļūstamas informācijas, datu, izsekošanas un ziņošanas mehānismus, lai uzlabotu transnacionālu represiju gadījumu dokumentēšanu to teritorijās un vajadzības gadījumā veicinātu ātru atbildes rīcību un izmeklēšanu; aicina EĀDD uzlabot vajāto personu un cilvēktiesību aizstāvju kontaktpunktu tīklu ES delegācijās, uzdodot šiem kontaktpunktiem pienākumu vērsties pie attiecīgās galvaspilsētas iestādēm; uzskata, ka šādam mehānismam vajadzētu būt piekļūstamam pilsoniskajai sabiedrībai, lai varētu pienācīgi reģistrēt tās pienesumu;

23. aicina Komisiju ieviest centralizētu kartēšanas mehānismu, kas ļautu

reģistrēt, uzraudzīt un izvērtēt incidentus un izplatīt brīdinājumu, kad transnacionālas represijas notiek pret Eiropas Savienībā mītošiem cilvēktiesību aizstāvjiem, jo tas palīdzēs apzināt nepilnības ES politikā, formulēt pienācīgu stratēģisku atbildes rīcību un atbalstīt savstarpēji koordinētu dalībvalstu rīcību;

24. aicina dalībvalstis kodificēt transnacionālas represijas savos tiesību aktos, lai sniegtu atbalstu valdības iestādēm transnacionālu represiju atpazīšanā un novēršanā; aicina dalībvalstis savās valdībās izveidot nacionālus kontaktpunktus, pie kuriem vērsties potenciālajiem un esošajiem transnacionālu represiju upuriem, un nodrošināt vadlīnijas, kas izskaidro, kā par šādiem gadījumiem ziņot;

25. aicina dalībvalstis, Eiropolu un ES Tiesībaizsardzības apmācības aģentūru (*CEPOL*) nodrošināt attiecīgajām valdības aģentūrām, ārpakalpojumu sniedzējiem un to darbiniekiem apmācību informētības palielināšanai par transnacionālām represijām un apmācību par pretstratēģijām un īpašiem riska novērtēšanas protokoliem, jo īpaši nodrošinot šādu apmācību kiberdrošības, tiesībaizsardzības un imigrācijas dienestu ierēdņiem un darbiniekiem, kuru uzdevums ir izskatīt vīzas pieteikumus un izdošanas pieprasījumus un kuru darbs ir saistīts ar citu veidu tiesisko sadarbību ar trešām valstīm, un sevišķu uzmanību pievērst digitālajai uzraudzībai, jaunu represiju riskiem un juridisko mehānismu ļaunprātīgai izmantošanai;

Risku novēršana saistībā ar digitālo tehnoloģiju radīto labvēlīgo vidi transnacionālām represijām

26. aicina ES un tās dalībvalstis atzīt, novērst un apkarot transnacionālu represiju digitālos paveidus, tostarp pret cilvēktiesību aktīvistiem vērstas dezinformācijas kampaņas, un nodrošināt, ka cilvēktiesību aizstāvji ir aizsargāti pret vajāšanu, iebiedēšanu un cenzūru tiešsaistē neatkarīgi no pakalpojumu sniedzēja izcelsmes, digitālās infrastruktūras atrašanās vietas vai izmantotajiem rīkiem; aicina ES dalībvalstis noteikt krimināltatbildību par ārvalstu izlūkošanas darbībām, kas vērstas pret trimdā esošiem disidentiem, jo tas ir digitālu transnacionālu represiju paveids;

27. aicina dalībvalstis stingri uzraudzīt spiegprogrammatūras un novērošanas tirgus un operācijas, tostarp piemērojot visiem ES bāzētajiem tehnoloģiju eksportētājiem obligātu pienākumu ievērot pienācīgu rūpību cilvēktiesību jomā un ES Divējāda lietojuma preču regulu[4], un vajadzības gadījumā atcelt spiegprogrammatūras licenču eksportu uz valstīm, kurās ir dokumentētas transnacionālas

---

[4] Eiropas Parlamenta un Padomes 2021. gada 20. maija Regula (ES) 2021/821, ar ko izveido Savienības režīmu divējāda lietojuma preču eksporta, starpniecības, tehniskās palīdzības, tranzīta un pārvadājumu kontrolei (OV L 206, 11.6.2021., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/821/oj).

represijas un cilvēktiesību pārkāpumi, ja ir paredzams risks, ka šos rīkus izmantos, lai apklusinātu vai sodītu cilvēktiesību aizstāvjus vai disidentus; atgādina par Komisijas 2024. gada pamatnostādnēm par kibernovērošanas preču eksportu, kuru izstrādes mērķis ir palielināt informētību par riskiem, kas ir saistīti ar kibernovērošanas tehnoloģiju ļaunprātīgu izmantošanu, un nodrošināt eksportētājiem praktiskus instrumentus cilvēktiesību stāvokļa novērtēšanai;

28. aicina dalībvalstis izveidot viegli piekļūstamus un drošus ziņošanas mehānismus, kas respektētu un aizsargātu lietotāju privātumu un padarītu iespējamu trimdā vai diasporas kopienās dzīvojošiem cilvēktiesību aizstāvjiem paust attiecīgajām valdības aģentūrām bažas par digitālām transnacionālām represijām; uzsver nepieciešamību atzīt īpašo problēmu, proti, dzimumbalstītas digitālas transnacionālas represijas, un šo represiju īpašo ietekmi uz cilvēktiesību aizstāvēm;

29. aicina ES un tās dalībvalstis nodrošināt, ka privāti rīcībspēki, jo īpaši tehnoloģiju nozarē, tiek saukti pie atbildības par savu lomu gadījumos, kad tie padara iespējamas digitālas transnacionālas represijas; turklāt aicina publicēt pārredzamības ziņojumus un izveidot efektīvus sūdzību mehānismus, kas būtu pieejami cilvēktiesību aizstāvjiem un citām apdraudētām personām;

Vainīgo saukšana pie atbildības un sankciju piemērošana

30. prasa ES saskaņā ar Starptautisko paktu par pilsoniskajām un politiskajām tiesībām, Eiropas Cilvēktiesību konvenciju, Konvenciju pret spīdzināšanu un citu nežēlīgu, necilvēcīgu vai pazemojošu rīcību vai sodīšanu un Konvenciju par bēgļa statusu saukt pie atbildības valstis un režīmus, kas īsteno transnacionālas represijas, un apsvērt iespēju piemērot mērķtiecīgas sankcijas šīm valstīm un vainīgajiem, kas īsteno transnacionālas represijas pret cilvēktiesību aktīvistiem; mudina ES atbalstīt transnacionālās represijās cietušos, kas vēršas pēc tiesiskās aizsardzības, izmantojot stratēģisku tiesvedību Eiropas Cilvēktiesību tiesā;

31. nosoda to, ka transnacionālas represijas notiek arī ES dalībvalstu teritorijā un dažos gadījumos ar dalībvalstu līdzdalību tajās; norāda, ka transnacionālas represijas iespējamas padara arī valdību sadarbība;

32. uzsver, ka ES un dalībvalstīm ir jāievēro pienācīga rūpība cilvēktiesību jomā, sadarbojoties ar valdībām, par kurām zināms, ka tās iesaistītas transnacionālās represijās pret cilvēktiesību aizstāvjiem vai ka tās padara šādas represijas iespējamas;

33. aicina ES palielināt *ProtectDefenders.eu* mehānismam paredzēto finansējumu, paplašināt tā pilnvaras, iekļaujot tajā cilvēktiesību aizstāvjus, kuri pakļauti transnacionālu represiju riskam Eiropas Savienībā, un palielināt finansējumu pilsoniskās sabiedrības

organizācijām, kas aktīvi palīdz aizsargāt apdraudētus cilvēktiesību aizstāvjus un personas;

34. aicina Komisiju proaktīvi iesaistīties sadarbībā un turpināt sadarbību ar Interpolu un ANO, tostarp izveidojot kopīgu satvaru aizsardzībai pret transnacionālām represijām, lai izbeigtu sarkano paziņojumu, zilo paziņojumu, neoficiālu pieprasījumu un izdošanas pieprasījumu izmantošanu ļaunprātīgā un politiski motivētā nolūkā; aicina Eiropola pilnvaru klāstā iekļaut transnacionālas represijas, kā arī pilnvarot to izvērtēt saistītos incidentus un pret cilvēktiesību aizstāvjiem un citām personām izdotos Interpola paziņojumus; aicina dalībvalstis ievērot ārkārtīgi lielu piesardzību, izskatot apcietināšanas un izdošanas pieprasījumus no režīmiem, kas iepriekš sarkanos paziņojumus ir izmantojuši ļaunprātīgi;

35. prasa ES un tās dalībvalstīm izmantot visus pieejamos instrumentus, lai aizsargātu cilvēktiesību aizstāvjus un vajātas personas, un stiprināt valstu suverenitāti un demokrātiskās vērtības, tostarp piemērojot sankcijas saskaņā ar ES globālo cilvēktiesību sankciju režīmu (ES *GHRSR* / Magņitska likumu), aizliedzot izsniegt vīzas un izraidot diplomātus, par kuriem zināms, ka viņi bijuši iesaistīti transnacionālu represiju īstenošanā; mudina Komisijas priekšsēdētājas vietnieci / Savienības Augsto pārstāvi ārlietās un drošības politikas jautājumos un dalībvalstis iekļaut ES globālajā cilvēktiesību sankciju režīmā transnacionālas represijas kā kategoriju, par ko var piemērot sankcijas, un sniegt to personu sarakstu, par kurām konstatēts, ka tās ir vainīgas transnacionālu represiju īstenošanā; brīdina, ka transnacionālu represiju nenovēršana un nereaģēšana uz tām var mazināt uzticamību Eiropas Savienībai kā drošai zonai to cilvēku acīs, kuri bēg no vajāšanas un aizstāv cilvēktiesības;

36. aicina ES, tās dalībvalstis, Komisiju un EĀDD mobilizēt un koordinēt visus savus instrumentus, lai cīnītos pret transnacionālām represijām, un pastiprināt diplomātiskās attiecības, tostarp ar ES delegāciju palīdzību, lai nepieļautu, ka trešās valstis īsteno transnacionālu represiju taktiku, un lai tās atturētu no šīs taktikas izmantošanas, un ar publiskiem paziņojumiem celt šos incidentus gaismā, tādējādi palielinot sabiedrības informētību; prasa pastiprināt koordināciju ar līdzīgi domājošām partnervalstīm G7 valstu kontekstā un citos attiecīgos starptautiskos forumos;

°

° °

37. uzdod priekšsēdētājai šo rezolūciju nosūtīt Padomei un Komisijai.